

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722200113
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722200113.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti o maloleté deti J.: Y., nar. XX. XX. XXXX a P., nar. XX. XX. XXXX, maloleté deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M., deti rodičov matky: J. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX M., t. č. bytom T. M. XX, O. - O., XXXXX, W. a otca: H. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. F. XXXX/XX, XXX XX M., t. č. C. Q., P. O. U. XX/XC, XXX XX W., o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8P/1/2022-125 zo dňa 20.04.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ otec v súčasnosti nepracuje, uvedenú skutočnosť si zaviniel sám, a to na základe toho, že spáchal úmyselný trestný čin, za čo bol v konaní 3T/156/2021 odsúdený, a to dokonca voči svojej matke ako aj voči matke svojich detí. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 4ÚS 1181/2007, v zmysle ktorého, ak sa rodič úmyselným konaním pripravil o objektívnu možnosť platiť výživné, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu dieťaťa, preto jeho vyživovacia povinnosť trvá, aj keď je vo T.. Ďalej poukázal na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že súd má vždy povinnosť pri rozhodovaní prihliadať na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, a to aj vtedy, ak sa povinný rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, prípadne prihliadne na neprimerané majetkové riziká (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). V žiadnom prípade skutočnosť, že otec je v dôsledku svojho konania vo výkone trestu odňatia slobody, čo si zapríčinil sám, nemožno vykladať na ťarchu maloletých detí, resp. matky maloletých detí, ktoré majú v zmysle čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd základné právo na rodičovskú východu a starostlivosť. Zároveň poukázal okresný súd na to, že otec je sčasti v pracovnom pomere aj vo výkone trestu odňatia slobody, kde by mal byť do 30.11.2022. Keďže žiadal znížiť vyživovaciu povinnosť od 30.08.2022, jedná sa len o tri mesiace a potom už si bude môcť nájsť prácu a platiť výživné, tak ako je stanovené doteraz. Okresný súd poukázal aj na to, že jedno z maloletých detí je pomerne ťažko zdravotne postihnuté a zároveň prihliadol aj na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý doporučil návrh otca zamietnuť, keďže nie je to v záujme maloletých detí a situáciu v ktorej sa otec ocitol, si zaviniel sám. Rozhodnutie oprel o ust. § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5; § 75 ods. 1; § 78 ods. 1 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec. Žiadal, aby súd jeho návrhu na zníženie vyhovel, nakoľko nemá možnosť splatiť takú sumu a rastie mu dlh vo veľkej výške, čo sa mu bude ťažko splácať na slobode. Namietal, že jeho trestná činnosť, za ktorú bol odsúdený 3T/156/2021 nemá nič spoločné so znížením výživného. Uviedol, že trvalé bydlisko žiadal zrušiť iba jeho exmanželke a nie deťom. Ďalej poukázal na to, že ako môže mať matka také výdavky, keď kolízny opatrovník mu napísal, že na ich oddelení evidujú zanedbanú školskú dochádzku. Nevie prečo matka detí napísala, že otec sa nijako a nikdy o deti nestaral, keď výživné si platil včas, pracoval atď. Poukázal tiež na to, že súd zistil výdavky len na základe telefonického rozhovoru s matkou a tieto nemá vôbec zdokladované a preskúmané. Výživné žiadal znížiť od 30.08.2021 a nie ako to súd uvádza - od 30.08.2022. Na záver uviedol, že svoje deti má rád a zaujíma sa o ne, o čom svedčia aj listy a keď bude na slobode mať prácu, tak nemá problém platiť výživné aj v takej výške, ako bolo určené.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že odvolanie berú na vedomie a vzhľadom na to, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí, odporúčajú predmetný rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky otca, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP na tieto v celom rozsahu odkazuje. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky na zníženie výživného na maloleté deti zo strany otca. Odvolacie námietky otca, ani ostatný obsah spisu neboli podkladom pre privodenie zmeny napadnutého rozsudku okresného súdu, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP).

9. Okresný súd sa zaoberal dôsledne so všetkými otázkami, ktoré boli rozhodujúce v prejednávanej veci, vrátane tých, na ktoré poukázal v odvolaní otec. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na konštatovaní, že pokiaľ aj na strane otca maloletého nastala zmena pomerov, v dôsledku ktorej nemá stály príjem, túto situáciu si otec spôsobil sám svojim konaním, a preto okresný súd sledujúc najlepší záujem maloletých detí na umiestnenie otca vo výkone trestu odňatia slobody prihliadnuť nemohol. V rámci právneho posúdenia tak súd prvej inštancie správne vzal do úvahy, že do problémov sa otec maloletých detí dostal sám, úmyselným protiprávnym konaním proti svojim blízkym osobám (vlastnej matke a matke maloletých detí), za ktoré bol právoplatne odsúdený a v čase rozhodovania okresného súdu sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Námietky otca ohľadom jeho trestnej činnosti, ktorú vyhodnocoval okresný súd v odôvodnení rozhodnutia, preto odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13P/3/2020 vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 13P/3/2020-55 zo dňa 28.05.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.07.2020 a ktorým okresný súd schválil rodičovskú dohodu, a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej Y. zvýšeným výživným v sume 120,- Eur a maloletú P. zvýšeným výživným 80,- Eur mesačne. Otec maloletých detí v návrhu na zníženie výživného poukázal na skutočnosť, že došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane; tvrdil, že nemá dostatočný príjem vo T. a nie je v jeho možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch plniť si vyživovaciu povinnosť tak, ako mu bola naposledy uložená rozsudkom súdu. V návrhu ako dôvod absencie príjmu na jeho strane uviedol skutočnosť, že je vo T. od 28.08.2021, a preto si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť v súdom určenej výške. Vyživovaciu povinnosť žiadal znížiť na sumu 35,- Eur na každé dieťa zvlášť, a to od 30.08.2022 (viď čl. 22 spisu).

11. Okresný súd vzhľadom na takto tvrdené dôvody, ktoré podľa názoru otca odôvodňujú konštatovanie o zmene pomerov na jeho strane, správne neprihliadal, na vyššie uvedené skutočnosti, pretože umiestnenie do výkonu trestu odňatia slobody si otec zapríčinil výlučne sám. V takomto prípade by prihliadnutie na jeho výkon trestu bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí a tiež v rozpore s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Závery súdu prvej inštancie tak nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

12. Pokiaľ otec namietal, že okresný súd nemal zdokladované výdavky na maloleté deti, uvedenú námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. V danom prípade sa nejedná o určenie, resp. zvýšenie výživného na maloleté deti, ale predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného, kde nie je potrebné opätovne preskúmať výdavky maloletých detí.

13. Argument otca, že žiadal znížiť výživné od 30.08.2021 a nie od 30.08.2022, tak ako to posudzoval okresný súd, nie je dôvodný. Odvolací súd preskúmaním spisu zistil, že otec si podal návrh na zníženie výživného od dátumu 30.08.2022 (č.l. 22 spisu).

14. Z návrhu otca na zníženie výživného, jednoznačne vyplýva, že ako relevantnú skutočnosť odôvodňujúcu zníženie výživného videl len v umiestnení vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko tvrdil, že „nastali podstatné zmeny v oblasti mojich finančných prostriedkov, a to vzhľadom na, že som od 28.08.2021 vo výkone trestu, a preto žiadam o zníženie stanoveného výživného na minimum“. Z uvedeného vyplýva, že otec sa domáhal zníženia výživného z dôvodu zmeny na jeho strane a nie z dôvodu znížených, resp. nepreukázaných výdavkov na strane maloletých detí. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia svoju pozornosť zamerlal len na otcom tvrdené skutočnosti, ktoré mali zakladať zmenu pomerov na strane otca v takom rozsahu, že by boli dôvodom pre novú úpravu jeho vyživovacej povinnosti.

15. Ostatné námietky otca ohľadom zrušenia trvalého pobytu matke maloletých detí, preverovania výdavkov na strane maloletých detí a odchodu matky s deťmi do W. odvolací súd považoval za nepodstatné, irelevantné, preto sa s nimi bližšie nezaoberal.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania postupoval a rozhodol správne, keď návrh otca na zníženie výživného zamietol, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

18. O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehotá plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).